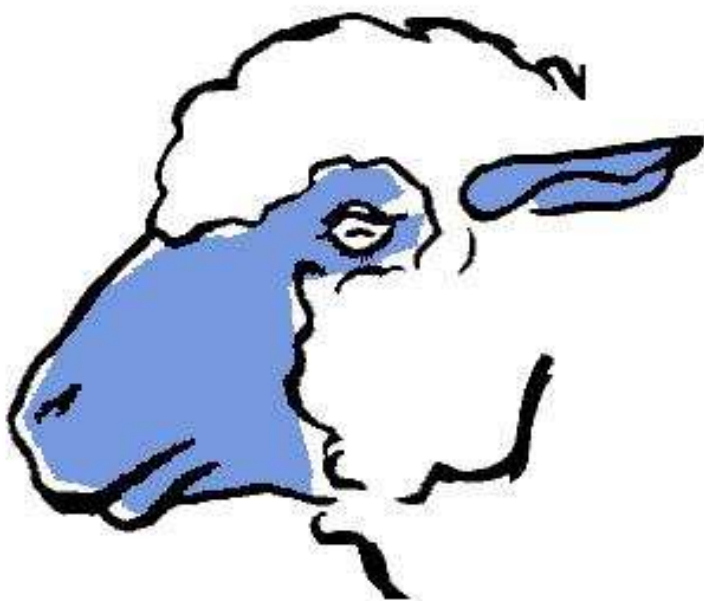

2 Schapen

2.1 Onderhoudsbehoefte

De onderhoudsbehoefte aan VEM en DVE kan berekend worden met de volgende formules:

$$\text{VEM}_{\text{onderhoud}} \text{ (per dag)} = 30 \times \text{LG}^{0,75}$$

$$\text{DVE}_{\text{(onderhoud, inclusief wolgroei)}} \text{ (g/dag)} = 1,5 \times \text{LG}^{0,75}$$

LG = lichaamsgewicht in kg

2.2 Normen voor oaien

2.2.1 Drachtige en zogende oaien

Tabel 2.1 Normen voor dieren op stal¹⁾

Diersoorten	LG (kg)	DS-opname (kg)	VEM	DVE (g)	
Drachtige oaien²⁾:					
eerste 2,5 maand dracht	50	0,9 – 1,5	570	37	
	60	1,0 – 1,6	650	41	
	70	1,1 – 1,7	730	45	
	80	1,2 – 1,9	810	49	
	90	1,3 – 2,1	890	53	
	100	1,4 – 2,3	960	57	
laatste 2 maand dracht	60	1,1 – 1,6	1010	110	
	70	1,2 – 1,7	1130	114	
	80	1,3 – 1,9	1250	117	
	90	1,4 – 2,1	1370	121	
	100	1,5 – 2,3	1500	125	
	110	1,6 – 2,4	1620	128	
Zogende oaien³⁾:					
1 lam	65 - 90	1e maand	2,1 – 2,7	1920	165
		2e maand	2,0 – 2,5	1780	140
		3e maand	1,7 – 2,2	1520	115
2 lammeren		1e maand	2,5 – 3,3	2460	250
		2e maand	2,3 – 3,0	2190	210
		3e maand	1,9 – 2,5	1720	165
3 lammeren		1e maand	2,7 – 3,6	2660	280
		2e maand	2,5 – 3,2	2340	235
		3e maand	2,0 – 2,6	1860	185

1) De vermelde waarden voor VEM en DVE (in g) zijn per dag. In de weide moet de VEM-behoefte voor onderhoud ($30 \times \text{LG}^{0,75}$) met 15 % worden verhoogd.

2) Deze normen gelden voor een tweelingdracht van oaien die lammeren op een leeftijd van twee jaar en ouder. Voor oaien, drachtig van één lam, liggen in de laatste twee maanden de normen ca. 150 VEM en 35 g DVE lager dan die voor oaien, drachtig van twee lammeren. Voor oaien drachtig van een drieling is er ca.

100 VEM en 15 g DVE méér nodig dan voor een tweelingdracht. Jongere oaien hebben een toeslag nodig (zie paragraaf 2.2.2).

- 3) Deze normen gelden voor oaien van twee jaar en ouder. Voor de DVE-norm tijdens lactatie is voor een ooi met 2 zogende lammeren een melkeiwitproductie aangehouden van 135, 110 en 82 g eiwit per dag voor resp. de 1e, 2e en 3e maand van de lactatie. Een ooi met 1 lam produceert 40 % minder dan een ooi met 2 lammeren en een ooi met 3 lammeren 15 % meer. Voor de vorming van melkeiwit is een benutting van 64 % aangehouden.

De behoefte aan VEM kan ook uitgedrukt worden in de volgende formules:

Tabel 2.2 Formules voor de berekening van de dagelijkse VEM-behoefte van oaien.

	Op stal	Weidegang
guste oaien	7,5 LG + 170	8,5 LG + 210
eerste 2,5 maand dracht	8,0 LG + 170	9,0 LG + 210
laatste 2 maanden dracht, 1 lam	10,5 LG + 270	12,0 LG + 270
laatste 2 maanden dracht, 2 lammeren	12,5 LG + 250	13,5 LG + 300

Uiteraard zijn deze normen gemiddelden, die als globale richtlijn moeten worden gezien. De gewichtstoename tijdens de dracht kan flink uiteenlopen. Voor het vaststellen van de te verstrekken VEM moet men op de conditie letten (de schapen betasten, vooral op rug en lendenen).

2.2.2 Jonge oaien (tot ca. 1,5 jaar)

Oaien die op eenjarige leeftijd lammeren moeten voor de groei naar het volwassen gewicht in de eerste 2,5 maand van de dracht een toeslag hebben ten opzichte van tweejarige oaien. De laatste twee maanden van de dracht hebben jonge oaien, die dan ca. 60 kg wegen, alleen een toeslag voor dracht nodig. De aan te houden normen staan in Tabel 2.3.

Wanneer bij jonge oaien een eenling wordt verwacht, dan is het sterk aan te bevelen om de lagere behoefte van 910 VEM niet te overschrijden. Gebeurt dit wel, dan is er veel meer kans op geboorteproblemen.

Tabel 2.3 VEM- en DVE-normen (per dag) voor drachtige, jonge oaien (LG bij dekken 45 à 50 kg) op stal¹⁾.

	VEM	DVE (g)
eerste 2,5 maand dracht	670 – 770	65 – 70
laatste 2 maanden dracht, 1 lam	910	80
laatste 2 maanden dracht, 2 lammeren	1010	110

- 1) In de weide moet de VEM-behoefte voor onderhoud (= $30 \times LG^{0,75}$) met 15 % worden verhoogd.

Oaien die op eenjarige leeftijd lammeren, moeten na het lammeren 100 - 200 VEM en 5 g DVE per dag extra krijgen voor groei. Vanaf het spenen tot het (op ca. 1,5 jarige leeftijd) laten dekken is een jeugdtoeslag van ca. 200 VEM en 20 g DVE nodig.

2.3 Normen voor vleeslammeren

In Tabel 2.4 worden normen gegeven voor ramlammeren. Deze dienen als richtlijn te worden gezien.

Ooilammeren vervetten sneller dan ramlammeren. Het is niet gewenst oilammeren zwaarder af te mesten dan 40-50 kg levend gewicht (afhankelijk van voerniveau en ras), omdat zij anders te vet worden. Om dezelfde groei te bereiken als ramlammeren hebben oilammeren ongeveer 10 % meer VEVI nodig en ca. 5 % minder DVE.

Het rantsoen voor vleeslammeren moet minimaal 0,75 eenheden structuurwaarde per kg DS bevatten. Bij een gelijktijdig verstrekken van ruw- en krachtvoer mag deze waarde teruglopen naar 0,60 per kg DS (zie paragraaf 1.3.1).

Tabel 2.4 Normen voor ramlammeren, op stal gemest¹⁾

LG (kg)	DS-opname (kg/dag)	Groei (g/dag)							
		200		250		300		350	
		VEVI	DVE	VEVI	DVE	VEVI	DVE	VEVI	DVE
15	0,4 – 0,7	560	65	670	80	790	95	940	106
20	0,5 – 0,9	680	73	810	87	960	102	1140	116
25	0,6 – 1,1	800	79	950	92	1130	107	1340	123
30	0,8 – 1,3	920	83	1090	97	1290	113	1530	130
35	1,0 – 1,5	1030	86	1220	102	1450	119	1750	136
40	1,2 – 1,8	1140	90	1350	106	1610	125	1910	141
50	1,4 – 2,0	1360	91	1610	107	1920	126	-	-

¹⁾ De vermelde waarden voor VEVI en DVE (in g) zijn per dag.
Bij weidegang is de energiebehoefte 60 tot 100 VEVI hoger.

Voor de mineralen- en spoorelementenbehoeften van de verschillende categorieën schapen wordt verwezen naar de "Handleiding Mineralenvoorziening Rundvee, Schapen, Geiten" (2005) en/of naar de CVB Mineralencalculator Herkauwers.

